

LATVIJAS NACIONĀLAIS
SIMFONISKAIS ORĶESTRIS

KONCERTZĀLE
LATVIJA

Vasarnīca

JĀŅA ŠIPKĒVICA DZĪESMU IZRĀDE "ZENĪTS"

2020. gada 23. augustā plkst. 12.00 koncertzālē "Latvija"

Solisti – **EMĪLS PATRIKS DZENĪTIS, EDUARDS JANSONS**

LNSO "ZENĪTANSAMBLIS":

ANETE TOČA – flauta

GUNTIS KUZMA – klarnete, atskaņojuma vadītājs

JĀNIS SEMJONOVŠ – fagots

INĀRA BRĪNUMA – alts

DACE ZĀLĪTE-ZILBERTE – čells

JĀNIS STAFECKIS – kontrabass

LĪGA KĀRKLIŅA – klavieres

Mūzika – **JĀNIS ŠIPKĒVICS**

Dzejoļi – **MARTS PUJĀTS**

Režija – **VIESTURS MEIKŠĀNS**

Scenogrāfija – **RŪTA BRIEDE**

LATVIJAS SKOLAS **SOMA** | **Latvija**
100

I. "Nullstunda"

Mēs ejam pa sērsnu viens otra pēdās.
Kā lūši.

Mēs nemetam krūmos plinti.

Mums mugurā soma, somā penālis,
penālī tinte.

Mēs uz nullstundu.

Pa sērsnu.

Kā lūši.

Viens otra pēdās.

Mēs nemetam krūmos plinti.

Mums penālī tinte.

Uz nullstundu lavāmies.

Mēs.

II. "Grabina"

grabina grabina grabina
no čerņi līdz skrjabinam
grabina atslēgas basa
pakausi kasa
grabina atslēgas vijoles
klusul! re ku no 612-ās iznāk divas trioles
un iemūk 615-ajā
un izlien no 405-tās
un pazūd 412-ajā
un izspurdz no 501-ās
bet nu jau ne vairs kā trioles
deg zoles
pakausi kasa
no čerņi līdz skrjabinam
grabina grabina grabina
lejā basa atslēgas prasa

bet tev sirds tīra kā kvinta
sirds kā kvinta
līdz vienā mirklī visa dzīve izlīst kā
doremifasollasi
izlietu oktāvu nesasmelt

III. "Mana klade"

mana klade līdz galam vajā
skolotāja sāk stundu kā vesela nots
bet es sāku kā ceturtdaļa

es kladei tuvojos
no vāka līdz vākam
es kladē pamazām ieritinos

un rūtiņā ieraugu šalkojam kokus
rūtiņā ieraugu lēkājām zivis
rūtiņā redzu, kā kaijas augstu virs galvas
met savādus lokus

un klade man aizaug ar izdomas augļiem
pildspalva acīm ciet dejo pati
es lecu pa klades džungļiem kā Mauglis
man pinkaini mati
es lecu pa klades džungļiem kā Mauglis
pildspalva dejo pati
es lecu
pa klades džungļiem pildspalva dejo pati
pildspalva pati

...līdz zvans mani noķer aiz kājas
un starpbrīdī iesviež...
...kopā ar Valdi, Juri, Ģirtu, Arvi un Ati...

IV. "Skaties, ko es"

eu, skaties...
skaties, ko es...
es apēdu sēni un izaugu liels
es apēdu puķi un uguni spļāvu
ar asti es dūsmīgus rupučus pļāvu
un zaļā caurulē ielīdu es
eu, skaties...
skaties, ko es...

es pazemes pasaulē klīdu
un ķēru zvaigznīti spožu
UN KĀ TAD ES JOŽU!!!
un zaļā caurulē ielīdu es
eu, skaties...
skaties, ko es...

un tad tas brīdis ir klāt
es metos ciņā ar trešās istabas bosu
kādreiz es būšu garāks par Lauri Gosu

bet tagad... skaties...
skaties, ko es izgāju

es izgāju trešo istabu
un princesi Deiziju, skaties, izgābu...

V. "23"

Reebok Fila un Adidas
Brooks un Asics un LA Gear
Puma un vēl viss pārējais
nobāl, kad kājās man Jordan Air

čīkst zoles un grozā krīt trīspunktnieks
kad kājās man Air, tas absolūts nieks
čīkst zoles un sačukstas meitenes
"kas par čali un kādas šim krosenes..."

Reebok Fila un Adidas
Brooks un Asics un LA Gear
Puma un vēl viss pārējais
nobāl, kad kājās man Jordan Air

VI. "Pie klavierēm nāku"

pie klavierēm nāku kā pie jūras krasta un
notis man priekšā kā buras mastā tiklīdz
iepūš viegla brīze
sakustas kuģis
un tā līdz pat reprīzei

mūzika viļņojas gludi
diēzu putas un bemolu gliemežvāki bet
bekaru ķekari – tie pavisam citādāki

pie klavierēm nāku kā pie jūras krasta
un notis man priekšā kā buras mastā
redzēs, kur aiznesīs...
(vai debesīs
vai uz klinšainas salas atstās)

VII. "Lifts tikai skolotāiām"

Ejiet ar kājām! Lifts tikai skolotāiām!
Dzirdam, kā papēži pa līkloču gaiteni
šurpu klausdz.

Vēl neredzam viņu, bet zinām –

Nāk, viņa nāk –
Klik klak klik klak...
Pa līkloču gaiteni skolotāja šurpu klausdz.

Lifta nav daudz. Lifts tikai skolotāiām.
Jo skolotājām smagas somas.
Jo visi lifti ved uz Romu.
Tāpēc ejiet ar kājām. Lifts iet dēļ skolotājām.
Jo skolotājas strādā.
Par skolotājām.

Lifta nav daudz. Lifts tikai skolotājām,
kas šurp pa līkloču gaitenēm klausdz.

Bet mēs tik un tā.
Tik un tā mēs braucam.
Paši.
Ar liftu.
Un braucam.
Mēs.
DAUDZ.

VIII. "Diktātā"

Tā tā tā
Tā tā tā
Tā tā tā titi
Tā tā tā
Nu, kā tad tev gājis ir diktātā?
Tā tā tā
Tā tā tā
Re, ku' tev kļūda ir diktātā
Te, kur ir jābūt do fa la
Tev ir uzrakstīts do la fa
Tā tā tā titi
Tā tā tā
Un re, ku' ir vēl viena – ahā!
Pusnots nekādi šeit nesanāk
Bemols te uzšņāpts kā pagadās
Kātiņš mums uzvilks ir – šā tā
Tā tā tā
Tā tā tā

Tā tā tā titi
Tā tā tā
Bet kopumā labi tev diktātā
Tā tā tā titi
Tā tā tā
Likšu tev septiņi diktātā.
Tā tā tā
Tā tā tā
Tā tā tā titi
Tā tā tā

IX. "Tāfeles švamme"

smaga kā sega ko vakarā uzsedz man
mamma
smaga ir šodienas tāfeles švamme
bet tas ir smagums zem kura negumst
tas ir smagums kas smaržo pēc mitra
krīta
smagums kas ik rītu liek vēl mazdrusciņ
palikt zem segas bet reizē tas uzvelk
mani kā atsperi
un sper gaisā. viss. šļakstās. viss. laistās.
bļautās.
un neļauj neļauj neļauj būt mierā
līdz es atkal pārrodos mājās
un nolieku smago somu

mamma prasa: kā gāja?

smaga ir šodienas tāfeles švamme
bet tas ir smagums zem kura negumst
tas uzvelk kā atsperi
viss šļakstās un laistās, mamma

X. "Palecos"

palecos pirmdien – nekā
palecos piektdien – pa tukšo
palecos novembrī – klusums
palecos starpbrīdī – nulle
no vietas palecos...
ieskrienos palecos...
ļoti ļoti ļoti palecos – dulla galva,
galva dulla, dulla galva,
galva dulla...

gads iet uz beigām un pēkšņi manī
palecas spēka jūra – palecos jūnija
pirmajā trešdienā tieši starp kori un
literatūru un beidzot es aizsniedzu
beidzot man rokas ar griestu krītu

un kas par šviku!! eu, paskaties,
paskaties, kas griestos par šviku!!!

Marts Pujāts mācījās par komponistu, kļuva par lauriem vītu dzejnieku, un "Zenītā" viņa pienesums ir teksts.

Jānis Šipkēvics mācījās par dirigentu, kļuva par dziedātāju un komponistu, un "Zenītā" viņa pienesums ir mūzika.

Kādreizējie klasesbiedri Marts un Jānis dzimuši 1982. gadā. IZRĀDĒ "ZENĪTS" VIŅI ATCERAS SKOLASGADUS.

Lasot "Zenīta" tekstus un skatoties notis, ir sajūta, ka abi sasnieguši zināmu vecumu, kad sāk gribēties ne tikai atskatīties uz ļoti agru jaunību (šajā gadījumā faktiski – pusaudzību), bet jau arī iemiesot mākslasdarbā šo atskatīšanos.

Marts saka: "Pilnīgi noteikti tuvojos pusemūžam. Lai gan, jāsaka, atskatīties uz jaunību un iemiesot to ir gribējies arī agrāk."

Jānis saka: "Tik tuvu vēl nekad, acīmredzot, neesam bijuši. Un šis noteikti ir īstais brīdis, jo sajūtas vēl dzīvas, bet skatupunkts jau pavisam cits. Man personīgi šis atskats ir būtisks, šķiet, ka tas ir nepieciešams, lai dotos tālāk."

Rīgas Doma kora skola tika izveidota 1994. gadā. Līdz tam Jānis un Marts mācījās Emīla Dārziņa mūzikas vidusskolā. Skatoties "Zenītu", var iztēloties gan vienu, gan otru skolu, taču Jānim acupriekšā vairāk rēgojas Domskola, jo "tā bija tā īstā mūsu izveidošanās vieta".

Kas ir dziesmas "Mana klade" tekstā piesauktie Valdis, Juris, Ģirts, Arvis, Atis?

Marts: "Tie ir mūsu klasesbiedri: [Orķestra "Rīga" pašreizējais mākslinieciskais vadītājs] Valdis Butāns, Juris Lisenko, Ģirts Ozoliņš, Arvis Rekets, Atis Zviedris. Kā redzams, ir saglabāta uzvārdu alfabētiskā secība. Jo es savus klasesbiedrus atceros tieši šādi. Secība ļoti pateicīga – pēdējais strīpā ir Atis. Tieši vajadzīgais vārds atskaņai [uz "pildspalva pati"]."

Jānis: "Mūsu klase pilnā sastāvā. Kad pēc stundas skrējām uz bufeti, allaž visus, kas mazāki par mums, brīdinājām – astotie nāk! Tad pēcāk – devītie nāk! Un tā tālāk. Tagad vairs neviens nenāk. Var droši iet."

Kas būtu tiem laikiem raksturīgs apģērba gabals, ēdiens?

Marts: "Džemperis. Bulciņas."

Jānis: "Ēdām mazās piciņas, kas ietītas pārtikas plēvē, dzērām spraitu un griezām yo-yo."

Tiem, kas neko nezina par Supermario, būtu interesanti uzzināt, kas dziesmā "Skaties, ko es" notiek, kad apēd sēni un puķi, kas ir trešā istaba un kāpēc jāizglābj princese Dēzija.

Marts: "Tajā laikā tā mums bija ļoti populāra lieta. Zin' kā, aizbraucām uz Ameriku, tur *GameBoy*. Kad Mario apēd sēni, viņš paaugas. Kad Mario apēd puķi, viņš var šaut ugunsbumbiņas. Trešā istaba ir pazemes istaba. Tās galā ir boss, kurš nolaupījis to princesi. Katrā istabā cits muzikālais pavadījums. Mēģinājumā dzirdēju, ka Jānis "Zenītā" imitējis tās trešās pazemes istabas mūziku. Forši."

Kādā dziesmā likts sporta apavu uzskaitījums, un tiek skaidri pateikts, ka *Air Jordan* apavi labāki par *Reebok*, *Fila*, *Adidas*, *LA Gear* un *Brooks*. Ar ko labāki?

Marts: "Ar to, ka *Air Jordan*. Man pašam tādi nebija, man bija *Reebok Pump*. Es negribēju būt tāds, kā visi."

Jānis: "Labāki ar to, ka aiz šiem diviem vārdiem ir sapnis par lidošanu, kā arī cilvēks, kurš bijis, manuprāt, sporta vēsturē visharismātiskākais uzbrūkošais aizsargs [Maikls Džordans]. Ģeniāls basketbolists."

Kas vēl no sporta veidiem līdzās basketbolam bija cieņā?

Marts: "Futbols. Ar dzēšgumiju. Vasaras nometnēs arī īstais futbols. Bet basketbols tik un tā bija nr. 1."

Viena no izrādes "Zenīts" skaistākajām dziesmām veltīta liftam, kas domāts tikai skolotājiem. Vai tiešām liftā drikstēja braukt tikai skolotājas?

Marts: "Tas nebija tā baigi stingri, bet jā – tāds noteikums bija."

Jānis: "Skolotājas tā domāja, jā."

Vai gaitenī kladzošie papēdiši pieder kādai noteiktai skolotājai?

Jānis: "Es vienmēr iztēlojos [Cimzes balvas laureāti] Maiju Kurmi."

Izrādes noslēgumā skan sparīga dziesma par to, kā palecoties aizsniegt griestus un atstāt kritainajos griestos švīku.

Marts: "Tas tika īstenots visos gaitēnos un visos stāvos pēc kārtas."

Sarunājās Orests SILABRIEDIS

Pilna saruna lasāma portālā arterritory.com

Kultūras ministrija

VALSTS
KULTŪRAI PĒRĒTĀI FONDS

NEIBURGS

Garage
demokrātiskā mīna bārs

DELFI

Latvijas
Radio
Klasika

MUZIĀLĀ
SAULE